

GELUID EN SOCIALE INTERACTIE

Zowel steden als dorpen en landelijke gebieden kunnen kampen met een gebrek aan sociale cohesie. De oorzaken hiervoor kunnen zeer divers zijn, van een weinig homogene samenstelling van een buurt met relatief veel verhuizingen tot een Vinex-wijk met tweeverdieners die veelal niet thuis zijn.

Herkenbare, betekenisvolle en aangename geluiden zorgen voor een sense of place, en nodigen uit tot ontmoetingen en verschillende vormen van interactie

Om in een gebied de sociale interactie te laten toenemen kunnen ingrepen worden gedaan die ook voor de geluidsomgeving van belang zijn of zelfs voortkomen uit een primaire aandacht voor het auditieve aspect. Herkenbare, betekenisvolle en aangename geluiden zorgen voor een sense of place, en nodigen uit tot ontmoetingen en verschillende vormen van interactie.

Een heel basale kwaliteit waarbij de auditieve kwaliteiten van een ruimte direct verbonden zijn met sociale interactie is verstaanbaarheid – de mogelijkheid om te kunnen converseren zonder stemverheffing. Verstaanbaarheid is niet alleen omgekeerd evenredig met het volume van het omgevingsgeluid, ook in rumoerige omgevingen kan de verstaanbaarheid worden verbeterd door ruimtelijk-auditief ontwerp.

Om deze video te
bekijken, gebruik
de QR

Praktijkvoorbeeld: W.G. Witteveenplein

Een mooi voorbeeld van de relatie tussen geluid en sociale interactie is het W.G. Witteveenplein in Rotterdam-Zuid, een klein, smal park midden in de woonwijk Stadstuinen. Aanvankelijk was hier door de gemeente een parkeerterrein voorzien, maar op initiatief van de wijkbewoners werd uiteindelijk besloten er een park van te maken. Daarmee is dit meteen een goed voorbeeld van burgerparticipatie waarbij bewoners een grote mate van controle kregen over hun omgeving (zie geluid en controle). Vanzelfsprekend heeft deze veranderde bestemming grote invloed gehad op hoe het W.G. Witteveenplein en de directe omgeving klinkt.

In plaats van druk gemotoriseerd verkeer van en naar het parkeerterrein, rijdt rondom het park nu voornamelijk bestemmingsverkeer; verkeersdrempels beperken daarbij de snelheid wat het verkeersgeluid vermindert.

Wat aanvankelijk een plek voor auto's had moeten worden, is nu is een park waar mensen elkaar dagelijks ontmoeten. Aan de ene kant van het park staan speeltoestellen voor kleine kinderen die veelal begeleid worden door hun ouders. Aan de andere kant zijn zitelementen geplaatst die vaak bezet zijn door (jong)volwassenen en waar, bij goed weer, geluncht wordt. Daar tussenin bevindt zich een groot grasveld waar omringende basisscholen hun gymlessen verzorgen en buiten schooltijden veel gevoetbald wordt. Stil is het er dus zelden maar de meest hoorbare geluiden komen niet van auto's maar van (kinder)stemmen.

De relatieve stilte die bijdraagt aan verstaanbaarheid en een gevoel van veiligheid nodigt uit tot allerlei buurtactiviteiten: hier wordt Koningsdag gevierd, een buurtbarbecue georganiseerd, aan het begin van de zomervakantie een kindercamping opgetuigd, en een hovenier staat hier soms met plantjes om de buurt te vergroenen.

Grote rotsblokken en veel groen (voornamelijk bamboe) verstrooien het (verkeers)geluid en hebben daarmee een positieve invloed op de akoestische ruimte; die klinkt 'vriendelijker' en minder 'hard' waardoor een gesprek voeren makkelijker is. De bomen en struiken trekken vogels aan die voornamelijk 's ochtends en 's avonds te horen zijn.

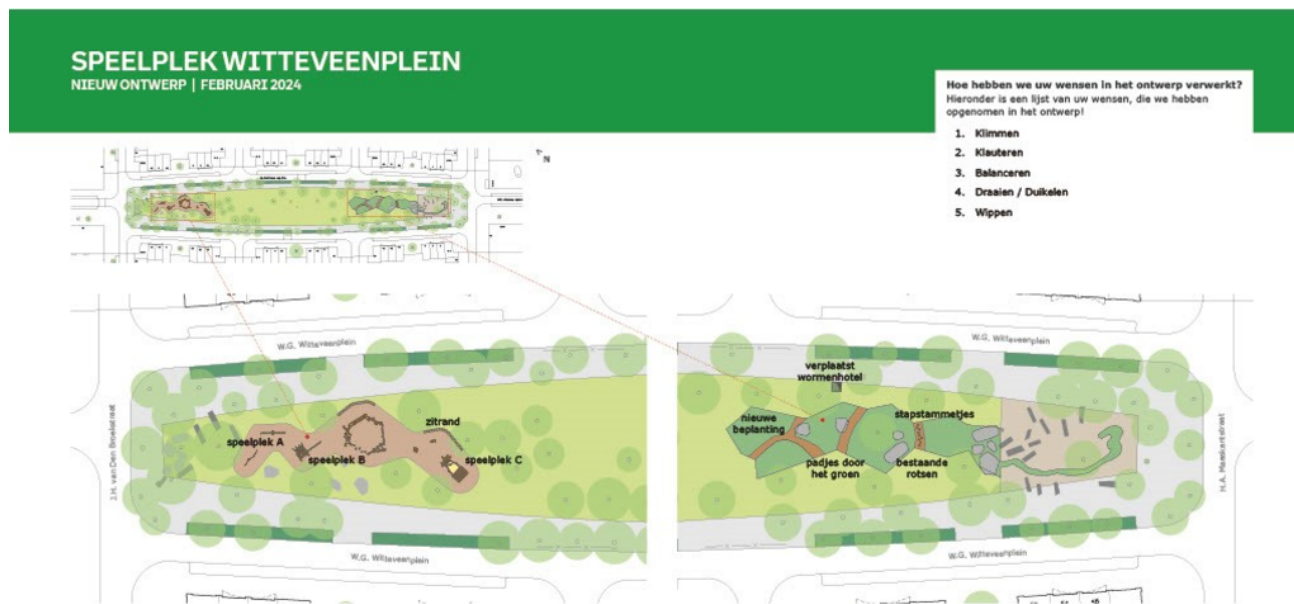
Veel bewoners die uitzicht hebben op het parkje hebben bankjes voor hun huizen geplaatst. Ook dit draagt bij aan verbinding en sociale interactie – er zijn vaker gesprekken tussen burens en voorbijgangers. Stemmen op straat geven niet alleen een gevoel van geborgenheid en saamhorigheid maar hebben ook een positieve invloed op sociale veiligheid en controle.

Grote rotsblokken verstrooien het (verkeers)geluid

Satellietphoto witteveenplein Rotterdam-suid(verkeers)geluid

Illustratie project witteveenplein

Bron van deze tekst:

<https://inspiratiegidsgeluid.soundtrackcity.nl/deel4-geluid-en-sociale-interactie.html>

U kunt ook deze QR scannen